

5.4 Sivistyspalvelut

Palvelualueen yleistavoitteen toteutuminen

Sivistyspalveluiden tavoitteena on lasten ja nuorten kasvun, oppimisen ja hyvinvoinnin edistäminen. Erityisesti koulupudokkuuden vähentäminen ja aggressiivisesti käyttäytyvien alkuopetuksen oppilaiden tukeminen on keskiössä. Koulupudokkaiden Luoto-ryhmässä on ollut lukuvuoden 2025–2026 alusta kahdeksan oppilasta, joista neljällä päättyi perusopetus keväällä 2026.

Lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia tuetaan tarjoamalla monipuolisia harrastusmahdollisuuksia, muun muassa HaLi-toiminnalla ja Limingan seudun musiikkiopiston opetustarjonnalla, sekä vahvistamalla osallisuutta ja edistämällä turvallista ja yhteisöllistä koulukulttuuria. Päihteettömyyttä ja kiusaamiseen puuttumista edistetään Lapsiystävällinen kunta -toiminnalla, jossa painotetaan jokaisen lapsen oikeutta turvalliseen ja kannustavaan kasvuympäristöön.

Sivistyspalveluissa panostetaan lasten ja nuorten digitaitojen kehittämiseen, jotta kaikilla olisi valmiudet toimia vastuullisesti ja turvallisesti digitaalisessa ympäristössä. Kansainvälisyyttä ja kulttuurista ymmärrystä vahvistetaan Erasmus+ -toiminnan kautta kaikilla vastuualueilla tarjoamalla oppilaille, opiskelijoille ja henkilöstölle mahdollisuuksia kansainväliseen yhteistyöhön ja oppimiseen.

Lukion tehtävänä on tarjota laadukasta yleissivistävää koulutusta, joka tukee opiskelijoiden jatko-opintoihin hakeutumista, elinikäistä oppimista ja aktiivista kansalaisuutta. Lukio edistää myös opiskelijoiden hyvinvointia, osallisuutta ja kansainvälistä osaamista yhteistyössä muiden sivistyspalveluiden toimijoiden kanssa.

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Sivistyspalvelut koostuu varhaiskasvatus-, esiopetus- ja perusopetuspalveluista, lukiokoulutuksesta ja musiikkiopiston palveluista. Varhaiskasvatuksen kokonaisuus käsittää päiväkotihoidon, vuorohoidon, esiopetuksen, erityisvarhaiskasvatuksen ja avoimen varhaiskasvatuksen palvelut. Kunnallisen varhaiskasvatuksen vaihtoehtona perhe voi valita kotihoidon tai yksityisen varhaiskasvatuksen. Tukimuodot ovat kotihoidontuki tai yksityisen hoidon tuki ja sen kuntalisä sekä yksityisen päiväkotihoidon palveluseteli.

Perusopetus, perusopetuksen iltapäivätoiminta ja lukiokoulutus muodostavat kunnan opetuspalvelut. Perusopetusta järjestetään Liminganlahden, Tupoksen ja Ojanperän kouluissa. Oppimisen tukea annetaan ryhmäkohtaisena ja oppilaskohtaisena tukena. Osana perusopetusta järjestetään myös vaativaa tukea seitsemässä opetusryhmässä. Koulupudokkaita opetetaan pienryhmänä Luoto-ryhmässä, joka toimii erityisopettajan johdolla. Työtä tukevat osa-aikaiset koulunkäynninohjaaja ja kouluvalmentaja.

Limingan lukio on vetovoimainen, vahva lähilukioyksikkö, jonka kantava ajatus on toimia hyvinvointikouluna. Painotettavat toiminta-alueet ovat kaksikielinen opetus, yrittäjyyskasvatus,

yhteisöllinen toiminta ja STEAM- minitiedepolku. Lukio on nelisarjainen oppilaitos, jonka opiskelijamäärät pysyvät korkeana vielä 2030-luvulle saakka.

Paikallisina painotuksina Limingan sivistyspalveluissa järjestetään kaksikielistä suomi-englanti - opetusta, matematiikkapainotusta ja STEAM-pedagogiikkaa. Kaksikielinen opetus muodostaa jatkumon esiopetuksesta lukiokoulutuksen loppuun. Matematiikkapainotteinen opetus ja STEAM-pedagogiikka toteutuvat Tupoksen koulussa. STEAM-pedagogiikka muodostaa jatkumon Limingan lukioon.

Limingan seudun musiikkiopisto tarjoaa korkeatasoista, opetussuunnitelmaan perustuvaa taiteen perusopetusta musiikin laajan oppimäärän mukaisesti. Lukuvuonna 2025–2026 musiikkiopistossa opiskelee 226 lasta ja nuorta Limingasta, Tyrnävältä, Lumijoelta ja Siikalatvasta.

Toimintaympäristöanalyysi

Lasten, nuorten ja perheiden tuen tarve on edelleen ollut suuri. Jatkuvaa, monenlaista ja räätälöityä tukea tarvitaan varhaiskasvatuksessa ja kouluissa entistä enemmän. Lukuvuoden 2025–2026 alussa voimaan tullut ryhmäkohtaisen tuen järjestämisvelvoite on lisännyt tukea esiopetuksen ja yleisopetuksen luokissa. Ryhmäkohtaisen tuen järjestämiseksi on tehty joustavia ryhmäjäjestelyjä, muun muassa motivaation ja osaamisen perusteella.

Poissaoloihin ja koulupudokkuuteen on tartuttu poissaolon portaita hyödyntämällä ja paremmalla tiedottamisella koteihin. Koulupoissaolot ovatkin kääntyneet laskuun. Käyttäytymisen haasteet, kuten aggressiivinen käytös sekä luokkatovereita että opetushenkilökuntaa kohtaan, ovat iso haaste. Limingassa on jouduttu edelleen panostamaan räätälöityihin ryhmittelyihin, kuten Luoto -ryhmä koulupudokkaille ja VETO-ryhmät vaativaa oppimisen tukea tarvitseville oppilaille. Opetushallituksen hankeraha kiusaamiseen ja epäasialliseen käytökseen puuttumiseksi päättyi keväällä 2026.

Kuntatalouden haasteet synnyttävät säästötarpeita. Sivistyspalveluissa on haettu säästöjä tilakustannuksista ja henkilöstökuluista. Opetuspalveluissa on saatu kaikki erityisryhmät kunnan omiin tiloihin ja vuokramoduuli Vilskeestä luovuttiin. Katrin päiväkodista voitaneen luopua lukuvuoden 26-27 lopussa, mikäli kaksi esiopetuksen ryhmää mahtuu Liminganlahden koululle elokuusta 2027 alkaen. Tupoksen koulun 126 alkuopetuksen oppilasta opiskelevat Taikatalo-vuokramoduulissa lukuvuoden 2027–28 loppuun. Esiopetuksen kaksi ryhmää jatkaneen Sirius-päiväkotijupiterin tiloissa lukuvuoden 2027-28.

Vuodelle 2026 haetaan säästöjä myös koulukuljetuskuluista. Uutta lukuvuotta suunniteltaessa tarkastellaan päivittäistä työaikaa ja lukujärjestysteknisiä asioita kuljetusten vähentämiseksi. Jatkossa on tarkasteltava myös oppilaaksiottoalueita, jotta saadaan tehostettua kouluverkkoa myös kuljetusten näkökulmasta.

Suuri haaste kuntataloudelle on oppilaiden määrän väheneminen ja sen mukana valtionosuuksien pieneneminen. Suunnitelmakauden loppuun mennessä peruskoululaisten määrä vähenee 264 oppilaalla, jolloin tarvitaan ennakoivia toimenpiteitä oppilasmäärän vähenemiseen varautumisessa

tilojen ja henkilökunnan osalta, mutta myös vetovoimaisia palveluita uusien asukkaiden houkuttelemiseksi Liminkaan. Limingan kaksikielinen opetus, kieliohjelma ja painotettu matematiikkaopetus ovat tärkeitä vetovoimatekijöitä, kuten myös modernit, terveelliset ja turvalliset varhaiskasvatus-, koulu- ja liikuntatilat.

Elokuun 2025 alussa voimaan tullut kännykkäkielto on rauhoittanut oppitunteja ja elävöittänyt välituntitoimintaa. Hyviä vaikutuksia ovat olleet välituntien aktiivisuus ja yhteisöllisen toiminnan lisääntyminen.

Digitaalisuudessa tekoälyn käyttö yleistyy nopeasti ja haastaa opetuksen ja hallinnon toimintatapoja. Kehitys edellyttää henkilökunnalta uudenlaista osaamista ja jatkuvaa valmiutta oppia. Samalla korostuvat ohjelmistojen ja laitekantojen ajantasaisuus sekä tarve varmistaa tietoturvallinen ja eettinen toimintaympäristö. On tärkeää löytää toimivat ja arkea helpottavat käytänteet, joiden avulla tekoäly voi tukea opettajien ja muiden viranhaltijoiden työtä – esimerkiksi opetuksen suunnittelussa, oppimateriaalien tuottamisessa, hallinnollisissa tehtävissä ja oppilaiden tuen järjestämisessä. Tavoitteena on luoda kuntaan vastuullinen, osaamista vahvistava ja tulevaisuuteen suuntautuva tekoälyn hyödyntämisen malli, joka tukee opetuksen laatua ja tehokkuutta, mutta ennen kaikkea lasten ja nuorten oppimista ja hyvinvointia. Kehittämistyö on jatkunut kevätlukukauden 2026 aikana.

Lasten ja nuorten elämään kaivataan digitaalisuuden vastapainona entistä enemmän hyvän elämän eväitä, kuten liikuntaa, ulkoilua, riittäviä yöunia, harrastuksia ja kavereita sekä turvallisia aikuisia. Järjestämällä laadukkaita, maksuttomia harrastusmahdollisuuksia, muun muassa HaLi- toiminnalla, saadaan lapsia ja nuoria ruudun äärestä ohjattuun toimintaan kavereiden kanssa.

Toiminnan kehittämisen toteutuminen

Varhaiskasvatuksen ja koulujen painoalueita ovat olleet Limingan kuntastrategian kärjet: kansainvälisyyden ja lasten hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistaminen sekä digitaalisuuden kehittäminen. Kunnan vetovoimaa ja kuntakuvaa vahvistetaan tiedottamalla tehokkaasti varhaiskasvatuksen ja opetuksen painotuksista. Kaksikielinen koulupolku esiopetuksesta lukion loppuun on yksi kansainvälisyyden kärjistä. Kaksikielistä opetusta kehitetään vahvistamalla opettajien osaamista ja CLIL-pedagogiikkaa (Content and Language Integrated Learning) kansainvälisissä verkostoissa. CLIL-pedagogiikan mukaisesti kieltä opitaan samanaikaisesti oppisisältöjen kanssa.

Kunnan kaksikielinen koulupolku esiopetuksesta lukion loppuun tarjoaa merkittävän mahdollisuuden vahvistaa kunnan vetovoimaa. Laadukas ja yhtenäinen suomen- ja englanninkielinen koulupolku tekee kunnasta houkuttelevan paikan lapsiperheille ja osajille, jotka arvostavat monikielisyyttä ja kansainvälisyyttä. Kaksikielisyys yhdistettynä vahvaan digitaaliseen osaamiseen ja tekoälyosaamiseen tukee koulujen toimintakulttuuria, jossa kielitaito, kulttuurinen ymmärrys ja teknologinen osaaminen kulkevat rinnakkain. Erasmus-toiminta vahvistaa kielirikasteisen esiopetuksen suunnittelua ja toteuttamista sekä vahvistaa varhaiskasvatuksen opettajien kielitaitoa ja verkostoitumista kansainvälisesti. Näin sivistyspalvelut toimivat sekä

kuntalaisten hyvinvoinnin edistäjänä että vetovoimatekijänä uusien asukkaiden houkuttelemisessa. Kaksikielisen toiminnan kehittämiseen on myönnetty keväällä 2026 Opetushallituksen hankerahaa.

Euroopan unionin Erasmus+ -hankkeita on toteutettu kevään 2026 aikana aktiivisesti ja suunnitellusti. Liminka sai Erasmus+ -akkreditoinnin vuosiksi 2024-2027, joten kansainvälisten hankkeiden resursointi ulottuu suunnittelukaudelle. Opettajille ja oppilaille avautuu kansainvälistymisen verkostoja ja opettajille myös täydennyskoulutustilaisuuksia. Erasmus+ -hankkeissa on sataprosenttinen tuki, joten ne eivät rasita omavastuilla sivistyspalveluiden taloutta. Vuonna 2025 saadusta 149 000 euron hankerahasta yli puolet jaksottui käytettäväksi kevätlukukaudella 2026. Keväällä 2026 saatiin uusi päätös Erasmus-hankerahasta lukuvuodelle 2026-2027. Rahoitusta saatiin 147 000 euroa, jolla mahdollistetaan ensisijaisesti liikkuvuuksia yhä useammalle oppilaalle ja toissijaisesti henkilökunnalle.

Osana opetuksen digitalisaation ja tulevaisuuden taitojen kehittämistä lukiossa ja perusopetuksessa jatkuu STEAM-pedagogiikan (Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics) kehittäminen. Toimintaa vahvistetaan vertaiskehittämisen keinoin alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä STEAM-verkostoissa, joissa jaetaan osaamista ja luodaan uusia pedagogisia ratkaisuja luonnontieteiden, teknologian, taiteen ja matematiikan integroimiseksi oppimiseen.

Tavoitteena on, että Tupoksen yläkoulussa jo usean vuoden ajan toteutunut matematiikkapainotus laajenee myös Tupoksen alakouluun. Matematiikka- ja luonnontiedepainotteisuus Tupoksen alakoulussa muodostaa näin luontevan jatkumon Loimu -päiväkodin tiedepainotteisen esiopetusryhmän siirtyessä Tupoksen alakouluun syksyllä 2026. Tupoksen alakoulussa matematiikka- ja luonnon-tiedepainotteisuus toteutuisi kaikilla ykkösluokilla STEAM-toiminnan kautta ja muodostaisi näin muutaman vuoden kuluessa jatkumon yläkoulun matematiikkapainotukseen.

Elokuun alusta 2025 toteutuva oppimisen tuen uudistus on antanut erinomaiset mahdollisuudet kehittää ja toteuttaa oppimisen tukea inklusioperiaatteella myös Limingassa. Uudistuksen mukana painopiste on siirtymässä pienryhmämuotoisesta tuesta ryhmämuotoiseen tukeen. Tämä tarkoittaa esimerkiksi pienryhmiin sijoitetun tuen jakamista uudelleen yhteisopettajuuden, tukiopetuksen ja joustavien ryhmittelyjen muodossa. Uudistus antaa hyvät edellytykset edistää kaikkien esiopetuslasten ja oppilaiden kasvua, oppimista ja hyvinvointia omassa ryhmässä ja koululuokassa.

Myös lukiolakia on uudistettu 1.8.2025 alkaen vahvistamalla opiskelijan oikeutta erityisopetukseen ja oppimisen tukeen. Tavoitteena on, että lukiokoulutuksessa vastataan mahdollisimman ennakoivasti oppimisen ja opiskelun haasteisiin, jotta vaikeudet opinnoissa eivät pääse kasautumaan. Pääpaino uudistuksessa on helposti saavutettavien tukipalveluiden järjestämisessä sekä mahdollisuudessa tukiopetukseen ja erityisopettajan palveluihin. Uudistuksen avulla vahvistetaan lukion ammattilaisten yhteistyötä. Oppimisen tukea ja siihen liittyvää opetusta ja ohjausta antavat aineenopettajat, erityisopettajat, opinto-ohjaajat ja muu henkilöstö yhteistyössä ja tarvelähtöisesti. Limingan lukiossa erityisopetusta ja oppimisen tukea on toteutettu ja kehitetty lukiolain mukaisesti.

Liminkalaisten lasten hyvää elämää vahvistetaan osana UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -toimintaa. Liminka sai ensimmäisen Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksensa maaliskuussa 2024, ja seuraava arviointi toteutuu vuoden 2027 alussa. Vuosi 2026 on aktiivisen kehittämisen aikaa, jolloin uuden toimintasuunnitelman toimenpiteitä viedään tavoitteellisesti käytäntöön. Unicef toteutti toiminnan

väliarvioinnin toukokuussa 2026. Arvioinnista saatiin hyvää palautetta.

LYK-työssä painopisteinä ovat lapsen oikeuksien jalkauttaminen kunnan työntekijöille ja luottamus-henkilöille sekä lasten hyvän elämän vahvistaminen arjen eri ympäristöissä. Lisäksi kehitetään matalan kynnyksen toimintamalleja mielenterveyden tukemiseksi, muun muassa lisäämällä harrastusmahdollisuuksia ja kannustamalla päihteettömään, hyvään elämään. Tätä toteutetaan LYK-verkostossa yhteistyössä seurakunnan, yhdistysten ja urheiluseurojen kanssa.

Kunnan tavoitetta – että jokaisella kuntalaisella on vähintään yksi harrastus – on edistetty erityisesti Harrastava Liminka (HaLi) -hankkeen kautta. HaLi tukee peruskoululaisten hyvinvointia tarjoamalla monipuolisia ja saavutettavia harrastusmahdollisuuksia koulupäivän yhteydessä. HaLi-toiminnassa on jatkettu HaLi-agenttitoiminnan kehittämistä, ja se onkin osoittautunut toimivaksi tavaksi houkutella lisää lapsia harrastustoiminnan pariin. Tämä tarkoittaa HaLi-toiminnasta tiedottamista ja oppilaiden tavoittamista toimintaan erityisesti oppilaita osallistamalla. Keväällä saatiin uusi rahoitus seitsemännelle HaLi-kaudelle.

Digitaalisuuden vahvistaminen jatkuu myös vuonna 2026. Tarvittavat AV-laitteet uusitaan vuonna 2026 leasing-rahoituksella. Perusopetuksen osa-aikaisen digikoordinaattorin tuki jatkuu, jotta digipedagogiikka opetuksessa vahvistuu. Valtuuston päätöksen mukaisesti koko kunnan henkilöstö suorittaa myös vuonna 2026 tietosuoja- ja tietoturvakoulutuksen.

Toiminnan kehittämiseen saatiin keväällä päätös kolmesta hankerahoituksesta: Opetushallitus 31/358/2026 Resonanssia lakeudelle – Kamarimusiikkitoiminnan vahvistaminen ja modernisointi, 8 000 €, Opetushallitus 258/406/2026 Koulutyöhön kipinää kerhotoiminnalla 2, 15 059 € sekä Opetushallitus 48/290/2026 Kieltenopetus ja arviointi kuntoon!, 9 000 €.

Talouden toteutuminen

Tuloslaskelma (Ulk./Sis./Kesk.)	TP 2025	TA 2026	TOT 1-6/2026	TOT-TA € 2026	TOT% 2026	Muutos % 2025-2026
TOIMINTATUOTOT	1 436 265	1 323 278	811 920	-511 358	61,4 %	-11,9 %
Myyntituotot	531 979	624 040	254 200	-369 840	40,7 %	11,4 %
Maksutuotot	512 137	413 600	284 682	-128 918	68,8 %	7,2 %
Tuet ja avustukset	309 947	192 414	214 395	21 981	111,4 %	-45,0 %
Muut toimintatuotot	82 202	93 224	58 643	-34 581	62,9 %	53,1 %
TOIMINTAKULUT	-34 746 641	-35 304 412	-18 323 074	16 981 338	51,9 %	0,6 %
Henkilöstökulut	-21 375 870	-21 966 282	-11 645 556	10 320 726	53,0 %	3,8 %
Palvelujen ostot	-7 506 868	-7 428 244	-3 679 000	3 749 244	49,5 %	-4,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-714 965	-782 425	-491 614	290 811	62,8 %	10,4 %
Avustukset	-618 153	-630 000	-332 984	297 016	52,9 %	4,4 %
Muut toimintakulut	-4 530 785	-4 497 461	-2 173 920	2 323 541	48,3 %	-8,9 %
TOIMINTAKATE	-33 310 376	-33 981 134	-17 511 154	16 469 980	51,5 %	1,3 %

Sivistyspalveluiden vuoden 2026 talousarvion toimintakate nousee 3,4 prosenttia vuoden 2025 talousarvion toimintakatteesta. Toimintakulujen kasvua selittää ennen kaikkea henkilöstökulujen nousu. Palkat kasvavat 6,1 prosenttia vuoden 2025 talousarviosta vuodelle 2026. Kesken

talousvuotta 2025 toteutuneet 3,3 prosentin palkankorotukset näkyvät vuoden 2026 talousarviossa koko vuoden osalta. Lisäksi syksyllä 2026 toteutuu 2,87 prosentin palkankorotus. Vuosittain palkankorotuksiin varattu kahden prosentin määrä ei riitä kattamaan näitä korotuksia.

Palkkamenoissa näkyvät myös lastensuojelun vuoksi sijoitettujen lasten opetuksen järjestämiseen liittyvät koulunkäynninohjaajien palkat sekä Pohteen kustantamat kehitysvammaisten lasten iltapäivätoiminnan ohjaajien kulut. Näistä saatavat maksut, yhteensä 184 000 euroa, on huomioitu sivistyspalveluiden tuotoissa. Vuoden 2026 talousarviossa tuottoja on 350 000 euroa enemmän kuin vuoden 2025 talousarviossa.

Valtioneuvoston panostukset perusopetukseen näkyvät sivistyspalveluiden kasvaneina palkkakuluina edelleen vuonna 2026. Alaluokkien tuntimäärä on lisääntynyt kolmella vuosiviikkotunnilla ja oppimisen tuen uudistus on nostanut tuntikehystä. Näihin muutoksiin ei oltu varauduttu vuoden 2025 eikä 2026 talousarvioissa.

Vuoden 2026 talousarvio on ensimmäisen kuuden kuukauden osalta ylittynyt 1,5%. Henkilöstökuluissa on tällä hetkellä 3% ylitys, pääosin perusopetuksen tulosalueella. Tulevan lukuvuoden suunnittelussa pyritään ottamaan huomioon vähennystarve. Tulevan lukuvuoden osalta on tarkasteltu niin koulujen ryhmät, tunnit, tilat kuin kuljetuksetkin.

Palvelualueen keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Merkittävimmän muutokset suunnitelmakaudella 2026-2027 ovat kuntatalouden haasteet ja lasten määrän väheneminen. Taloustilanteen vaikeutumisen vuoksi sivistyspalveluiden toiminnan tulee olla entistä tehokkaampaa. Lasten määrän väheneminen vaikuttaa tila- ja työntekijätarpeisiin, mikä tarkoittaa henkilöresurssin käytön tarkkaa suunnittelua ja yhteistyön lisäämistä erityisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä.

Varhaiskasvatuksen toimintatulot ovat laskeneet merkittävästi, ja varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot ovat jatkossakin alaiset lakimuutoksista johtuen. Varhaiskasvatuksen osallisuusaste on Limingassa jo korkealla tasolla, joten toimintatuottojen vähenemiseen on pyritty vastaamaan käyttöastetta nostamalla.

Perusopetuksen oppilasmäärä vähenee suunnitelmakaudella noin 10 % eli 212 oppilasta. Oppilasmäärän väheneminen pienentää opettajatarvetta ensimmäisenä Tupoksen alueella. Limingan oppilasalueella voidaan tarkastella ja suunnata oppilasvirtoja Liminganlahden ja Ojanperän koulujen välillä tehokkaan henkilöstösuunnittelun näkökulmasta. Suunnitelmakauden rekrytoinneissa pyritään huolehtimaan, että vakinaisille työntekijöille löytyy työtä tulevina vuosina. Tämä tulee näkymään uusien vakinaisten työntekijöiden ehtymisenä.

Oppilasmäärän väheneminen vaikuttaa toimintaan ja talouteen käytännössä aina uuden lukuvuoden rakenteiden kautta. Alkuvuoden 2026 aikana muutosta ei ole tapahtunut, vaikka muuttoliikettä molempiin suuntiin tapahtuu. Varhaiskasvatuksen osalta käyttöaste on maaliskuussa 2026 yhteensä 99,8%, eli paikat ovat käytännössä täynnä. Elokuussa on vielä muutamia vapaita paikkoja kunnan yksiköissä, mutta uusia hakemuksia on paljon, joten paikat täyttyvät syksyn aikana.

Varhaiskasvatuspaikka on pystytty järjestämään lain velvoitteiden mukaisesti. Varhaiskasvatuksen palveluohjausta toteutetaan säännöllisesti sekä kunnallisten että yksityisten yksiköiden osalta ja tilannetta tarkastellaan ja tehdään suunnitelma joustavista järjestelyistä palvelutarpeen äkillisissä muutoksissa.

Suunnitelmakaudella Limingan lukion oppilasmäärä nousee huippuunsa, kun tämän hetken suuret yläkoululuokat siirtyvät toiselle asteelle. Suunnitelmakaudella koko lukio toimii nelisarjaisena. Lukiossa nuorten määrän väheneminen alkaa näkyä 2030-luvun alkupuolella.

Vuoden 2026 alusta lukien on luovuttu Tupoksen Vilske-tilamoduulista, mikä näkyy talousarvion muiden toimintakulujen vähenemisenä. 1-2 luokkien opetus siirtyi Taikataloon ja esiopetus Sirius-päiväkodin tiloihin. Suunnitelmakauden aikana tarkastellaan myös Taikatalo-vuokramoduulin ja Tuomiaron päiväkodin tarvetta. Huolehditaan myös siitä, että kunnan yksityisille varhaiskasvatusyksiköille voidaan turvata riittävä määrä asiakkaita. Kunnanvaltuuston linjaama osuus yksityisten palveluntuottajien tuottamista varhaiskasvatuspalveluista on 30%.

Taloudellisten resurssien tiukentuessa on tärkeää huolehtia henkilökunnan hyvinvoinnista. Limingassa on käytössä lukuisia työntekijöiden hyvinvointia tukevia toimintamalleja, kuten kunnan maksuttomat liikuntaryhmät ja -vuorot, Smartum-etuus ja henkilöstön virkistysrahat. Sivistyspalveluissa on palvelualueen omia toimintamalleja, joilla pyritään tarjoamaan tukea mm. haastavien oppilaiden kanssa toimimiseen. Näitä ovat jo aikaisemmin mainitut koulupudokkaiden Luoto-ryhmä ja vaativan oppilaskohtaisen tuen VETO-ryhmät, mentoriopettaja, oppimisen tuen koordinaattori sekä hankerahoitteinen kouluvalmentaja.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

- Esi- ja perusopetuksen liikunnallisen elämäntavan edistämistä edellyttävä lainmuutos astuu voimaan 1.8.2026 alkaen. Koulujen liikunnallistaminen tarkoittaa toimia, joilla lisätään fyysistä aktiivisuutta koulupäivän aikana ja tuetaan oppilaiden liikunnallista elämäntapaa. Tavoitteena on katkaista paikallaanoloa, parantaa oppimistuloksia ja edistää oppilaiden terveyttä ja hyvinvointia. Liikunnallisen toimintakulttuurin edistämistä on alettu suunnitella vuoden 2026 alusta.
- Oppimisen tuen uudistuksen onnistumista arvioidaan lukuvuoden päätteessä. Toimintaa kehitetään arvioinnin perusteella.
- Varhaiskasvatuksessa hallinnollista resurssia suunnataan kasvatustyöhön. Apulaisjohtajat tekevät 1.8.2026 lähtien kolme päivää viikossa eli 60 % työajasta työtä lapsiryhmissä ja ovat osa varhaiskasvatusryhmän henkilöstömitoitusta. Hallinnollisen työn osuus apulaisjohtajien työssä laskee 40 %:iin.
- Uudistetut digi-tuen tehtäväkuvat on otettu käyttöön lukuvuoden 2025-2026 alusta.
- Iltapäivätoimintaa on alettu kehittää Tupoksen ja Ojanperän kouluilla samalla mallilla kuin toimintaa on kehitetty Liminganlahden koululla vuosina 2024-2025. Iltapäiväohjauksesta vastaavat iltapäivätoiminnanohjaajat, jotka toimivat osittain myös HaLi-harrastustoiminnan ohjaajina. Sivistyspalveluiden suunnittelija, HaLi-koordinaattori, toimi iltapäiväohjaajien lähiesihenkilönä.
- HaLi-harrastustoiminnassa on vahvistettu HaLi-agenttitoimintaa. HaLi-agentti, eli

harrastuskaveritoiminnalla pyritään tavoittamaan entistä enemmän peruskoululaisia harrastustoiminnan pariin.

- Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa vuosille 2025-2027 on toteutettu suunnitelmallisesti yhteistyössä monialaisen verkoston kanssa. Unicef toteutti väliarvioinnin toukokuussa 2026.
- Limingan lukio on ollut mukana yksinäisyyden vähentämiseen tähtäävässä School to Belong -ohjelmassa. Ohjelman takana on sitoutumaton järjestö, Helsinki Missio. Ohjelmaan kuuluu yksinäisyyden vähentämiseen, kiusaamisen ehkäisemiseen ja kaveritaitoihin liittyviä oppitunteja opiskelijoille. Yhteistyön myötä järjestö kerää aiheesta hyvinvointitietoa tutkimustarkoituksiin, ja oppilaitos saa hyödyntää aineistoa
- Musiikkiopistossa on panostettu edelleen orkesteritoiminnan vahvistamiseen. Musiikkiopiston orkesterille sävelletty teos sai kantaesityksensä huhtikuussa 2026.
- Tupoksen alkuopetuksessa on suunniteltu luonnontiede- ja matematiikkapainotusta ensimmäiseltä luokalta lähtien. Tavoitteena on toteuttaa painotusta STEAM-toiminnan kautta kaikilla ensimmäisillä luokilla.

Palvelualueen strategisten tavoitteiden toteutuminen

Talouden tasapaino ja johtaminen

Kunnan perustehtävien hoitaminen ja strategisten päämäärien saavuttaminen edellyttää suunnitelmallista ja pitkäjäteistä taloudenhoitoa. Palvelut järjestetään palveluiden järjestämissuunnitelmien ja talouden reunaehdot huomioiden. Johtamisessa ja taloudenhoidossa huomioidaan yhä enemmän konsernin kokonaisuus. Kunta kehittää asiointipalveluita entistä sähköisempään muotoon. Yhteisöllisyyttä ja kuntalaisten osallistumista vahvistetaan ottamalla käyttöön uusia toimintamalleja, jotka tukevat kuntalaisten kohtaamisia ja vuoropuhelua sekä eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja aktiivista toimintaa.

Strateginen tavoite (kuntastrategia)	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Tavoite	Toteuma
Kuntakonsernin talous on tasapainossa		Sivistyspalveluiden toimintakate	Sivistyspalveluiden toiminta toteutuu talousarvion mukaan	Toteuma 1-6/2026: 51,5%.
Hyvinvoiva, osaava, sitoutunut ja kehityshakuinen henkilöstö		Sivistyspalveluissa / opetustoimessa toteutuu kolme koulutuspäivää/työntekijä. (koulutuspäivä on 6 h)	Sivistyspalveluiden työntekijät osallistuvat vähintään kolmeen koulutuspäivään vuodessa	Toteutunut osittain. Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa pääosin, varhaiskasvatuksessa ei mahdollista.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen

Sivistyspalveluiden koulutustarpeet on käyty läpi palvelualueen tiimeissä. Taloudellisen tilanteen vuoksi on hyödynnetty pääosin maksuttomia sekä etäkoulutuksia ja toteutetaan koulutuksia oman

kunnan työntekijävoimin, muun muassa virkaehtosopimuksen mukaiset koulutuspäivät. Koulutuksissa on painotettu strategisia tavoitteita sekä valtakunnallisia uudistuksia. Oppimisen tuen muutokseen liittyvät webinaarit ovat edelleen keskeisiä. Oppimisen tukea kehitetään myös alueellisessa verkostossa, johon kuuluvat Limingan lisäksi Kempele, Muhos, Tyrnävä, Raahe, Ii, Lumijoki, Oulu ja Utajärvi.

Alla olevassa henkilöstötaulukossa esitetään henkilöstö edellisten talousarviovuosien päättyessä sekä kesäkuun lopussa 2026. Muutoksia henkilöstömäärissä on tapahtunut lukuvuoden lopussa, joten määräaikaisen henkilöstön määrä on kesäkuun tarkastelussa pieni. Määrä kasvaa jälleen uuden lukuvuoden alkaessa.

Henkilöstömäärä 31.12.	2023	2024	2025	6/2026
Vakinaiset, lkm	307	338	349	350
Määräaikaiset, lkm	99	109	95	16
Sijaiset, lkm	15	0	0	0
Työllistetyt (vuoden aikana), lkm	2	0	0	0
Henkilöstö yhteensä	423	447	444	366

Eläkkeelle jäänti (tehtävä)	2024	2025	2026
	3	1	2